

tvoj bližnji zaničuje in draži; kadar česa važnega pričakuješ in prejeti upaš, ne obešaj tega na veliki zvon javnosti, nego lepo mirno in tiho sam za-se kot skrivnost ohrani, in če se ti potem ne spolni tvoja želja, vedel boš za-to le sam, a drugim je prilika — posmehovati se tebi — odtegnjena.

Ne upaj in ne zahtevaj od osode tvoje nikdar preveč; kdor tukaj pravo mero prekorači, njemu se upanje nikdar in nikoli popolnoma po njegovi želji ne more spolniti.

Pravo zaupanje na Boga in v prihodnost je milo-zelena oljkina vejica, katera ti v vseh zadregah oznanuje in vtrjuje nebeški mir tvojega duhá, te varuje obupa in malosrčnosti; daje ti potrebni pogum za neizogibni bor proti osodnim neprilikam in te vodi v boljši in ugodnejši položaj tvojih socialnih razmer.

Zaupanje in prava kerščanska srčnost sta dve oklepnici na viharnem morji tvojega osodnega življenja, proti katerima, ako si stanoviten in v njih vtrjen, vsi valovi nesreč in nezgod, naj se tudi še tako srdito vanje zaletavajo, nič ne opravijo, nego se počasi popolnoma razbijejo in razpršé, ter se tebi po prestanih nezgodah zopet milo solnce prave sreče in vsestranske zadovoljnosti prikaže, katero ti v posledici še lepše in prijaznejše sijé, nego ti je popred (pred prestano skušnjo) sijalo.

Pomisli, kako čudno, grenko in zoperno ter neznosno bilo bi tvoje življenje, ako ti pravega kerščanskega zaupanja in neopogljive srčnosti manjka! Ti bi bil brez teh dveh božjih hčerk podoben šibkemu trstu, na samem stoječemu, katerega vsaki, tudi najmanjši vetrič poljubno na vse strani maje in suče, a vsak veči vetrič more ga zlomiti in v vodi potopiti, da o njem niti duha, niti sluha več ni, ter nastane zanj večni razpad brez vsega daljnega spomina. Taka posledica je tudi vsakemu malosrčnežu in nezaupnežu preje ali sleje v — sramotni delež.

Pravo zaupanje v božjo previdnost je trdna skala, na kateri je sèzidana krepka terdnjava cele osode človeškega življenja; ako se ti ta skala razruši, uničeno je potem tudi tvoje pravo življenje toliko, ko popolnoma Vadimo se toraj v pravem zaupanju!

M. R.

I.

France Svetličič.

Vže l. 1847 je pisal dr. J. Bleiweis gospodu Svetličiču po nemški hvalo za poslane pesmice, češ, so mi jako vgodne, gladko tekó, brez izpahovanja glasnikov ali zlogov, kar vsaki pesmi jemlje lepoto in je večkrat znamenje prevelike hitrosti; Vi ste res pesnik, in nedvomno pridobite si občno priznavanje itd. — L. 1852 pa mu je pisal slovenski: „Visoko častiti Gospod! Stokrat sim že mislil Vam dopisati in Vas prositi,

da bi mi za Novice včasih kakošno pesmico poslati blagovolili; to prošnjo pa sedaj toliko bolj ponovim, ker bojo letos dvakrat izhajoče Novice lože tudi z lepoznanstvom se pečale. Jeli pa veste, za kaj Vas za to nadležjem? Zato — ker imajo Vaše pesmi tako ceno in so tako čislane od bravcov, da Vas zamoremo zavolj pesniškiga zapopadka in vnanje oblike Vaših pesem v prvo versto slovenskih pesnikov staviti. Tako gladko Vam teče beseda brez vse sile, brez vsiga napenjanja, da malokterimu tako Ponavljajoč prošnjo se Vam lepo priporočim in vedno sim Vam verni prijatelj Dr. J. Bleiweis^a. —

Novice l. 1852 prinesó res vže v l. 3 z navadnim znakom — č Fr. Svetličičevo pesmico „Minljivost“ (Ko spred pene pena zgine — Ura uri se ugane . . .), ponatisnjeno v Cvetn. slov. slovesn. str. 34; l. 14 „Tolažba po zimi“ (Kaj umira ti veselje? — Kaj te v žalost mi topi? . . .), v Cvetn. II. str. 95, in l. 20 sonet „Življenje“ (Stojé pri morji gledal sim valove, — Ki težko ladjo kakor list so gnali . . .).

L. 1853 imajo Novice njegovih pesmic spet troje, in sicer v l. 48 „O pomladi“ (Minul je zmerzovanja čas, — Topleji solnce greje nas . . .); l. 53 zabavljica „Oném“ (Kmet vseje na njivo zarano pšenico, — Vsejana požene. Bom polnil mošnjico . . .), in l. 64 naslednji sonet:

Mladenčem.

Kdor nekaj časa v zlato solnce gleda,
Ko misli se za mračne gore skriti
In za gorami v morje utopiti,
V katero gré iskat ga zvezdic čeda;

Izvé, da se navzamejo pogleda
Oči njegove tak, da razločiti
Ne more, kar pozneje če dobiti,
Ker nekaka tema mu vse zaseda:

Tak tudi oslepi, kdor ogleduje
Deklet nedolžnih, bistrookih lica,
Enake njej, ki je cvetlic kraljica;

Ne na očéh, nad kterimi ne čuje,
Ampak na pameti, ki jo premaga
Ogled, da otemni nje luč predraga.

V Novicah 1855 brati ste s celim podpisom Fr. Svetličič l. 7 „Ob vojski“ in l. 68 „Mornár“, sonet, v katerem spet lepo opéva svoje po nasprotni sapi razburjeno življenje. Krasna je vzlasti prva in vzvišena:

Ob vojski.

Stvarnik zemlje in nebes, vojsknh trum Gospod! ti čuješ
Nad kardeli solne bleščečih ino nad kresničico;
Ti, pred kterim hribi se tresejo, ak se huduješ,
Ne zaverzi naših prošenj, v Tebe, Oče! kličemo.

Glej! kervi so site tla, žitne polja so pustote,
Terdne mesta so posute, kamor vojska gane se,
In za njo gredé mori glad in kuga, da samote
So vasi in tergi, v kterih pred ljudi se terlo je.

Hiti toraj nas otet, in z močjo desnice Svoje
 Ukrotit prederzne sile, ki po bojih hrepené.
 Daj nam zopet ljubi mir, in v zavetji brambe Tvoje
 Te hvalili bomo vsak dah, dokler bije v nas srcé!

Leta 1857 nahaja se v njih l. 11 prilična „Čudno jezero“ (V deželi daljni, kjer izhaja — Rumeno solnce zad gore . .), ponatisnjena v Cvetn. slov. slovesn. str. 104 — 5, in l. 65 enaka „Zgubljena zvezda“ (Otrok z nočjó sem hodil v travo — Sedet in gledat na zvezdê. .). — To leto je zložil tudi prelepo „Valentinu Vodniku v spomin“ (Gledal je mladenec verno z polja revnega v goré. .), natisnjeno l. 1859 v Vodnikovem Spomeniku (Vodnik-Album) str. 218, v živo in na lahko, prav po Prešernovo, da tudi po tej spomenici bo živel v vek iz veka, — domovine naše kras, — Mojster pevcov, dokler koli stal Slovenski bo Parnas.

Kakor nekđaj Bleiweis za Novice, tako je l. 1859 blagi Janežič priserčno vabil Svetličiča, naj se oglasi kterikrat v Glasniku, češ, pesmice Vaše so lepe, krasne, veličastne, ali pa dajte zbirko lepih svojih pesmi priobčiti v Cvetji. — „V imenu mnogih Slovencev prosim, pisal mu je l. 1860, da bi se Vaša Modrica v novem letu prav obilno oglašala, ker je tako radi poslušamo. Vsaka cvetica iz Vaše roke bo Glasniku mila in draga, in tudi njegovim bravcem serčno zaželena“.

Oglasil se je Svetličič res koj nato v „Slov. Glasniku“ l. 1860 zv. V. št. 4. s krepko pesmico „Na planini“ (Kadar zarja zvezdic čedo — Vžene v staje za goró . .); l. 1861 zv. VII, št. 1. v sonetu „Pot skozi življenje“, gl. Cvetnik I. str. 174; št. 3. spet v sonetu „Pesnik“; št. 9 „Slovencom“, gl. Cvetn. slov. slovesn. str. 84. 85; št. 11 v povestni „Turški križ“, gl. Cvetn. slov. slovesn. str. 36. 37. — Kaže naj se iz te dobe:

Pesnik.

Čemú si pesnik? vpije buč nevkretnih
 Na glas, da je prav hripavo, število;
 Kedaj je petje rušo uplodilo,
 Al razvedrilo glave neumetnih?

Kedaj li je soglasje strun prijetnih
 Sovražniku v deželo ubranilo?
 Kedaj sosede jezne pomirilo,
 Al pa končalo gizdo žensk prevzetnih?

Potihnite al vpijte vedno huje,
 Za vpitje vaše pesnik se ne zmeni,
 Ter svoj pot nove pesmi izmišljuje.

Al jih neotesancov truma cení,
 Al ne, po tem nikdar ne oprauje,
 Če tudi vsa se jeze nad njim peni.